Raadsvoorstel

Raadsnummer:	**2019-023**	Zaaknummer:	**16821**
Onderwerp:	**Kaderbrief 2020 - 2023 regio Foodvalley**		
Korte inhoud:	Jaarlijks stelt de regio Foodvalley een Kaderbrief op. De gemeenteraad kan hiervoor wensen en bedenkingen indienen. In de Kaderbrief is tevens de inwonersbijdrage 2020 verantwoord en worden de werkprogramma's toegelicht.		

Datum B&W: 15 januari 2018	Portefeuillehouder: Burgemeester Renkema

Voorstel

1. De Kaderbrief 2020 – 2023 Regio Foodvalley met alle daarin opgenomen activiteiten vast te stellen en stemt in met de geïndexeerde inwonerbijdrage 2020 van € 3,20 (was € 3,05). De berekening is vooralsnog op basis van de inwonersaantallen van 1 januari 2018.

2. Geen wensen en bedenkingen in te dienen ten aanzien van de Kaderbrief 2020 – 2023.

3. Om het blad ‘Groei’ als officiële voortgangsrapportage vanuit de regio Foodvalley te erkennen en als verantwoordingsrapportage jaarlijks twee keer te gebruiken.

4. De structurele effecten van de Kaderbrief 2020 - 2023 ad € 6.261 (= indexatie inwonersbijdrage) + € 23.000 werkprogramma’s 2020 in de Voorjaarsnota 2019 van Nijkerk als meerkosten te verwerken.

Toelichting:
Jaarlijks stelt de regio Foodvalley een Kaderbrief op. De gemeenteraad kan hiervoor wensen en bedenkingen indienen. In de Kaderbrief is tevens de inwonersbijdrage 2020 verantwoord en worden de werkprogramma's toegelicht.

Inleiding
Op 7 december 2018 heeft het bestuur van regio Foodvalley vergaderd. Tijdens deze vergadering is de Kaderbrief 2020 – 2023 vastgesteld. Nijkerk kan instemmen met deze Kaderbrief en kan de activiteiten 2020 binnen de reguliere exploitatie bekostigen. De Kaderbrief wordt de gemeenteraad ter bespreking aangeboden zodat zij al dan niet wensen en bedenkingen kan indienen.

Beoogd effect
- ✓ Kennis nemen van en instemmen met de Kaderbrief 2020 – 2023 Regio Foodvalley en instemmen met de geïndexeerde inwonerbijdrage van € 3,20 (was € 3,05).
- ✓ Kennis nemen van en instemmen met de meerkosten vanuit de zes werkprogramma’s 2020 van € 23.000.
- ✓ De structurele effecten van de Kaderbrief ad € 6.261 in de Voorjaarsnota 2019 van Nijkerk op te nemen.
- ✓ Geen wensen en bedenkingen in te dienen ten aanzien van de Kaderbrief 2020 – 2023.

Argumenten
Kaderbrief 2020 - 2023 Foodvalley
De Kaderbrief loopt vooruit op de nieuwe Strategische Agenda van de regio Foodvalley. Vandaar dat de Kaderbrief beleidsarm is opgezet. In 2019 zet het regiobestuur, in nauwe afstemming met gemeenteraden, onderwijs en ondernemers vol in op het realiseren van deze strategische agenda 2020 - 2025. Deze wordt rond de zomer ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden.

In de aanbiedingsbrief bij de Kaderbrief is door het regiobestuur geschetst welke ontwikkelingen en stappen zijn gezet. De activiteiten binnen de Kaderbrief geven de samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers weer (Triple Helix). Ook het belang van de Regio Deal, waar voor de regio Foodvalley € 20 miljoen door het Kabinet is gereserveerd, wordt benoemd. Voor Nijkerk is het zaak om hier via de Food Academy/Food Production Cluster een positie in te verkrijgen, zowel inhoudelijk als financieel. In de Kaderbrief is de nauwe samenwerking tussen de drie geledingen goed beschreven.

In de Kaderbrief wordt vanaf hoofdstuk 2.3 ingegaan op de acht werkprogramma's. Het zijn programma's die de Triple Helix partners binden, maar die geen onderdeel uitmaken van de regiobegroting. De gemeentelijke bijdragen maken het mogelijk dat het Bureau regio Foodvalley haar taken kan vervullen. Aanvullend moeten gemeenten in hun eigen meerjarenbegroting rekening houden met de bijdragen die noodzakelijk zijn vanuit de acht werkprogramma's. Vanuit deze Kaderbrief zijn de noodzakelijke wijzigingen beperkt aangezien de Kaderbrief beleidsarm is. De keuzes die gemaakt worden binnen de Strategische Agenda kunnen tot een aanvraag voor extra financiën leiden. Hiervoor zal de gemeenteraad haar instemming moeten geven. In de kaderbrief wordt voorgebouwd op de meerjarenbegroting van het afgelopen jaar, behoudens de reguliere prijsindexatie. Overige begrotingswijzigingen zijn niet opgenomen.

In de aanbiedingsbrief is een overzicht opgenomen van de instrumenten die vanuit de Gemeenschappelijke Regeling regio Foodvalley jaarlijks worden benut. Dit zijn de: Kaderbrief, Meerjarenbegroting, Jaarrekening, voortgangsrapportage twee keer per jaar en de Strategische Agenda 2020 – 2025 (in de maak). Via twee raadsinformatiebijeenkomsten en een regiotour is er zodoende actief contact met de deelnemende gemeenten en gemeenteraden. Ook komt de regiocommissie jaarlijks drie keer bijeen. Op 21 januari tot slot vindt over de Kaderbrief een informatieavond plaats waar alle raadsleden in de Foodvalley voor zijn uitgenodigd om aanvullende of specifieke informatie te kunnen vragen.

<u>Voortgangsrapportage</u>
De regio communiceert twee keer per jaar met de gemeenteraden met een blad 'Groei'. Deze vervangt de voormalige voortgangsrapportages. In het blad 'Groei' is naast een inhoudelijke verdieping op een aantal onderwerpen een overzicht gegeven van de stand van zaken vanuit de werkprogramma's. Voortkomend vanuit de huidige geldende Strategische Agenda. De Regiocommissie (samenstelling raadsleden) heeft een reactie opgesteld over de nieuwe vorm van de voortgangsrapportage. Vanuit het regiokantoor is hiervoor een reactiebrief (dd 18 december 2018) verzonden. Deze is ter informatie bijgevoegd.

Kaderbrief inhoudelijk:

- **Voorwoord**: in het voorwoord wordt ingegaan op de drie trajecten waarin de regio op dit moment actief acteert: de totstandkoming van de nieuwe Strategische Agenda, de Investeringsagenda 2030 (initiatief provincie Gelderland) en de Regio Deal aanvraag gehonoreerd door het Kabinet. Alle drie zullen in 2019 tot besluitvorming leiden. Het is dus zaak om ambtelijk en bestuurlijk vanuit Nijkerk actief aangehaakt te blijven, hiervoor capaciteit vrij te maken en pro-actief te participeren.

- **Hoofdstuk 1:**
  - in dit hoofdstuk wordt de Foodvalley in het perspectief van Europa geplaatst, de Regio Deal wordt kort toegelicht, net zoals de Investeringsagenda Agrofood 2030 en de nieuwe Strategische Agenda. Duidelijk is dat onze regio de afgelopen jaren positie heeft gekregen én verworven. Dit is mede gerelateerd aan de aanwezigheid van de Wageningen Universiteit. In de samenwerking met de Triple Helix partners wordt van deze aanwezigheid maximaal gebruik gemaakt.
  - Toegelicht wordt welke ontwikkelingen in de Regio Deal centraal staan. Met een sterk toenemende wereldbevolking en een stijgende temperatuur liggen grote maatschappelijke opgaven in het verschiet. Met de aanwezige kennis en ervaring rondom Food heeft de regio nationaal en internationaal veel te bieden. In een schema is de samenhang binnen de regio Foodvalley en het topcluster Agrifood geschetst.

- **Hoofdstuk 2:**
  - de uitvoeringsagenda van de strategische agenda kent 26 projecten. Via het blad 'Groei' (zie bijlage) wordt hierover jaarlijks gerapporteerd. De Triple Helix regio Foodvalley ziet toe op de uitvoering van de uitvoeringsagenda.

- In 2.2 wordt een toelichting gegeven op de Valleihopper. Het contract eindigt op 31 december 2019. De contracten met betrekking tot het routevervoer worden naar verwachting verlengd met 7 maanden (begin schooljaar). De contracten vraagafhankelijke Wmo vervoer naar verwachting niet. Voor het OV vangnet is op voorstel van de provincie besloten om de overeenkomst voor 2020 te verlengen. Zodoende is ook de provinciale bijdrage gegarandeerd. Met de provincie vinden gesprekken plaats om tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst te komen (periode van 3 jaren). De aanbestedingen zullen in 2019 en 2020 plaatsvinden, waarna de nieuwe contracten per 2020 en 2021 kunnen ingaan. Hiervoor zal in de loop van dit en volgend jaar besluitvorming in de diverse gemeenteraden plaatsvinden. 2020 zal in het teken staan van het opstarten van de nieuwe vervoerscontracten. Daarna wordt ook de inrichting van het beheerbureau ter hand genomen. Ook hiervoor zal aanvullend besluitvorming plaatsvinden.
- In 2.3 worden de acht intergemeentelijke werkprogramma's toegelicht:
  1. Programma economie. In de toelichting wordt duidelijk hoe stevig met name Nijkerk (+ 4,5%) en Barneveld (+ 3,1%) groeien binnen de Foodvalley. Ede groeit + 2,3%, onder het regionale gemiddelde. De regio groeit gemiddeld 2,8%, wat weer ruim boven het Gelderse gemiddelde van 1,6% is. De conclusie is dat de verbindingen binnen Foodvalley vruchten afwerpen. Mooi is ook te constateren dat het de ondernemers in Nijkerk eigenstandig lukt om een stevige groei te realiseren. De focus in de Foodvalley ligt qua programma's en inzet nogal eens op de WUR en het World Food Center (= Wageningen en Ede). De economische kracht en ontwikkeling lijkt echter juist in de A1-gemeenten aan de flanken van de regio Foodvalley te liggen. Dat is voor de inwoners van Nijkerk en alle mensen die binnen Nijkerk werkzaam zijn een prachtige constatering. Ook binnen het sociaal domein (teams werk en inkomen) moet dit tot gevolg hebben dat inwoners in de WW en/of bijstand kansen zouden moeten hebben om uit te stromen. Hierop is in 2018 actief ingezet.
     De hogere werkgelegenheid leidt ook tot extra behoefte aan huisvesting. Zowel van bedrijven als woningen. Dit is lokaal merkbaar. In de Kaderbrief wordt opgemerkt dat zowel in Nijkerk (= productie) als Wageningen (= kennis) de groei vanuit Food gerelateerde bedrijvigheid is ontstaan. Het belang van werklocaties wordt nogmaals onderstreept. Waarbij voor Nijkerk ook de kansen van een bedrijventerrein geheel gericht op food kansrijk zou kunnen zijn. De gemeente Ede heeft hier onlangs toe besloten. Vanuit de huidige food clustering binnen onze gemeente is het zaak om hierin zeer alert te blijven en hierop proactief én publicitair te reageren.
     De ontwikkeling van de Food Academy Nijkerk wordt in de Kaderbrief benoemd. In lijn met de opstart van de MBO Food-opleidingen in Nijkerk wordt benadrukt dat de Noord-Zuid as binnen Foodvalley versterkt moet worden. Met name de verbinding tussen Kennis (HBO-Universitair) als Maak (MBO – HBO). Voor Nijkerk en Barneveld liggen hier ook kansen gezien de 3 thema's die in de regio Amersfoort binnen de Strategische Agenda zijn gekozen (arbeidsmarkt/onderwijs). Daarin kan een kruisbestuiving plaatsvinden, waarbij Nijkerk met de ontwikkeling van de Food Academy een rol kan vervullen en positie kan verwerven zodat ondernemers op termijn de juist geschoolde medewerkers aan werk kunnen helpen en actueel bijgeschoold houden.
  2. Programma werkgelegenheid. Diverse trends worden benoemd waaronder het feit dat het aantal werkzoekenden daalt en personeelstekorten verder gaan stijgen. Om werknemers aan onze regio te blijven binden is onderscheidend vermogen noodzakelijk. De centrale ligging in Nederland en goede bereikbaarheid met aanwezige natuur in de directe omgeving werkt in ons voordeel. Daarbij kiest de regio voor een inclusieve arbeidsmarkt waarin ieder talent telt en van werknemers wordt verwacht dat zij een leven lang leren en ontwikkelen. Voor Nijkerk die is aangesloten bij de arbeidsmarktregio Amersfoort is dit programma minder direct van belang. Waarbij wel continue geschakeld moet worden aangezien er veel samenhang zit tussen de programma's 1 en 2.
  3. Programma voedsel en eiwittransitie. De wereldbevolking groeit in hoog tempo door naar 9 miljard mensen in 2050. Gevolg is dat ten opzichte van heden 50 procent meer voedsel moet worden gebouwd. Dit terwijl de huidige foodprint van onze wereldbevolking nadelig is voor onze aarde vanuit rentmeesterschap bezien. De regio Foodvalley wil voorop lopen in het realiseren van duurzame voedselsystemen. Dit om bij te dragen aan een efficiënte, gezonde en toekomstgerichte voedselvoorziening. Met de bedrijven die in Nijkerk actief zijn, biedt dit onze gemeente grote kansen. Door de samenwerking vanuit de FAN te

bestendigen en uit te bouwen kan vanuit een gerichte focus kruisbestuiving tussen bedrijven en onderwijs plaatsvinden. Gekozen is voor de portefeuilles eiwittransitie en voedseltransitie. Hiervoor worden twee programma's opgesteld wat tot aanvullende financiering zal leiden. Tot op heden is de financiering afdoende. Voor Nijkerk biedt dit programma kansen als het bedrijfsleven hierin actief wil en kan participeren. De nieuwe medewerker regio/lobby kan hier in de loop van 2019 verder vorm en inhoud aan geven.

4. Programma circulaire economie. Door de groei van de wereldbevolking groeien afvalbergen en worden fossiele brandstoffen in hoog tempo verbruikt. Alternatief en duurzaam gebruik en opwekking van energie is noodzakelijk. De regio heeft een aantal prioritaire grondstofketens uitgewerkt: Agro&Food, Bouw, Industrie, Transport&Logistiek, Circulair in beleid en ICT. Aan deze ketens zijn actief verbonden die de komende jaren nader uitgewerkt worden.
5. Programma wonen. De druk op de regionale woningmarkt is hoog. In 2018 heeft de regio de woonagenda 2.0 vastgesteld. Hier is een uitvoeringsplan aan gekoppeld. In 2020 wordt de Vastgoedmonitor 2.0 verder doorontwikkeld. Voor Nijkerk is het zaak om zowel regionaal als met de provincie nauwgezet af te stemmen over woningcontingent en bouwbehoefte. Ook vanuit de regio Amersfoort is woningbouw – kwalitatief als speerpunt gekozen voor haar strategische agenda. Zaak om vanuit onze gemeente actief in beide regio's te acteren en daarbij Nijkerk qua woongemeente aantrekkelijk te houden zo niet nog aantrekkelijker te maken.
6. Programma ruimtelijke ordening. Dit programma richt zich op een vitaal platteland door in te zetten op een transitie van de landbouw, een aantrekkelijke leefomgeving, duurzaamheid en recreatie. Door schaalvergroting in de landbouw zijn reeds veel ondernemers gestopt en velen zullen volgen. Dit vraagt vanuit de herbestemming van gronden en opstallen om een passend antwoord. De regio wil dat ons Agro-Foodcluster in 2025 toonaangevend is in de wereld. Langs drie programmalijnen wil de regio dit realiseren: een toekomstgericht voedselsysteem; een aantrekkelijk vestigingsklimaat, kwaliteit natuur en landschap en energietransitie, klimaat en duurzaamheid.
7. Programma mobiliteit. In 2018 is de Bereikbaarheidsagenda 2018 – 2022 opgesteld met als keuze om meer te investeren in slimme, duurzame en gezonde vormen van mobiliteit. Doel is om de regio (inter)nationaal goed bereikbaar; optimaal en comfortabel bereikbaar; duurzaam en gezond bereikbaar en veilig bereikbaar te houden.
8. Programma energietransitie. Landelijk wordt gewerkt aan het klimaatakkoord. Deze zal via een regionale energiestrategie (RES) vertaald moeten worden. Doel is een zorgvuldige inpassing van hernieuwbare energieopwekking met maatschappelijke acceptatie. Ook worden regionaal aanwezige warmte(rest)bronnen en behoefte aan infrastructuur in beeld gebracht en vraag en aanbod op elkaar afgestemd. De RES leidt tot besluitvorming in het omgevingsbeleid. De regio wil bekijken welke ruimtelijke kansen voor de opwek van energie aanwezig zijn; welke energiebesparing bij woningen en bedrijven aanwezig is en wil energie-initiatieven faciliteren. Een goede samenwerkingsagenda is hiervoor noodzakelijk. Deze moet nog worden opgesteld, in combinatie met een gedegen monitoring op de bereikte resultaten.

- **Hoofdstuk 3:** geeft een toelichting op de financiële cyclus en het proces. Zoals al eerder gemeld verloopt de financiering van de werkprogramma's (hoofdstuk 2) via de gemeentelijke begroting. Vanuit de gemeentelijke inwonersbijdrage worden de volgende activiteiten bekostigd:
  - Regiokantoor en haar personeel;
  - Lobby en public affairs;
  - Organiseren van bijeenkomsten;
  - Diverse communicatie uitingen, afstemming met Foodvalley NL;
  - Mobiliteitsfonds;
  - Valleihopper, doelgroepen en regiovervoer.

  Aanvullend wordt het proces tot vaststelling Kaderbrief geschetst. Raden kunnen hun wensen en bedenkingen uiten. De Kaderbrief wordt verwerkt in de meerjarenbegroting die uiterlijk 1 april aan de gemeenteraden wordt aangeboden.

- **Hoofdstuk 4:** benoemd de financiële kaders voor de jaren 2020 – 2023. Het grootste deel van het regiobudget betreft salarissen. In de begroting is gerekend met een verwachte stijging van de salarislasten van 3,5%. Overige posten zijn conform de CPB prijsindex opgehoogd. Gerekend wordt met 2%. De in de Kaderbrief opgenomen prijs is gebaseerd op de cijfers van 2018. In januari wordt een herberekening gemaakt. In de meerjarenbegroting wordt de Valleihopper als separaat onderdeel opgenomen.

Voor Nijkerk is de bijdrage 2020 in **de werkprogramma's** als volgt. Dit betekent ten opzichte van het werkbudget 2019 in totaliteit een bijstelling van € 23.000. De kosten van de zes werkprogramma's afzonderlijk zijn:

Thema	Kosten werkprogramma 2020
Economie	€ 28.528
Voedsel en eiwittransitie	€ 32.192
Energie	€ 18.543
Ruimtelijke ordening	€ 35.599
Wonen	€ 4.204
Mobiliteit	€ 10.811
Werkprogramma's totaal:	**€ 130.000 (afgerond)**
Beschikbaar meerjarenbegroting	€ 107.000

Voorstel: instemmen met de uitgaven 2020 voor de zes werkprogramma's. De meerkosten 2020 ad € 23.000 in de Voorjaarsnota opnemen en verwerken.

De bijdrage voor **de Valleihopper** 2020 wordt begroot voor Nijkerk op: € 1.127.307. Bij de berekening van het exploitatiebudget Valleihopper 2020 zal dezelfde indexatie als hierboven vermeld worden aangehouden. Voor 2020 geldt een prijsstijging van 2%. Deze prijsstijging wordt bij de algemene prijsstijging, onder andere voor de bijdrage 'verbonden partijen', in de meerjarenbegroting verwerkt.

De Inwonersbijdrage 2020 op basis van het aantal inwoners op 1 januari 2018 (wordt dus nog bijgesteld naar de aantallen op 1 januari 2019) bedraagt vooralsnog: € 134.272 (€ 3,20, op basis van 41.970 inwoners). De inwonersbijdrage voor 2019 is in totaliteit € 128.011 (€ 3,05 per inwoner, op basis van 41.970 inwoners). Dit is exclusief het exploitatiebudget voor de Valleihopper én de werkbudgetten. Ook voor mogelijke meerkosten vanuit de Strategische Agenda (medio 2019) en de Regiodeal (medio 2019) zijn niet in de inwonersbijdrage meegenomen.

Kanttekeningen & uitvoering
De discussie in de gemeenteraad gaat over een Kaderbrief die feitelijk 'beleidsarm' is in afwachting van de nieuwe Strategische Agenda vanuit de regio Foodvalley. Het traject om te komen tot deze Strategische Agenda loopt en wordt in de loop van 2019 bestuurlijk qua besluitvorming afgerond. De uitkomsten vanuit het traject van de Strategische Agenda zullen de volgende Kaderbrief van extra inhoud en context voorzien.

Communicatie
Via de bestuurlijke overleggen in de regio vindt afstemming plaats over de activiteiten opgenomen binnen de Kaderbrief 2020 - 2023. De uitvoering wordt via diverse ambtelijke overleggen gevolgd en inhoudelijk ondersteund.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief Kaderbrief regio Foodvalley 11 december 2018
- Kaderbrief 2020 – 2023 regio Foodvalley
- Reactiebrief regiocommissie 18 december 2018
- Blad ‘Groei’ inclusief voortgangsrapportage (verschijnt 2 keer per jaar).

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,	de burgemeester,
de heer G. van Beek	de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2019-023

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 15 januari 2018;

b e s l u i t :

1. De Kaderbrief 2020 – 2023 Regio Foodvalley met alle daarin opgenomen activiteiten vast te stellen en stemt in met de geïndexeerde inwonerbijdrage 2020 van € 3,20 (was € 3,05). De berekening is vooralsnog op basis van de inwonersaantallen van 1 januari 2018.

2. Geen wensen en bedenkingen in te dienen ten aanzien van de Kaderbrief 2020 – 2023;

3. Om het blad ‘Groei’ als officiële voortgangsrapportage vanuit de regio Foodvalley te erkennen en als verantwoordingsrapportage jaarlijks twee keer te gebruiken.

4. De structurele effecten van de Kaderbrief 2020 - 2023 ad € 6.261 (= indexatie inwonersbijdrage) + € 23.000 werkprogramma’s 2020 in de Voorjaarsnota 2019 van Nijkerk als meerkosten te verwerken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 14 februari,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN de heer mr. drs. G.D. RENKEMA